

BZ1s_036	
Kierunek lub kierunki studiów	Behawiorystyka zwierząt
Nazwa modułu kształcenia	Antropopresja w przyrodzie Anthropopressure in nature
Język wykładowy	polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	fakultatywny
Poziom modułu kształcenia	studia pierwszego stopnia stacjonarne
Rok studiów dla kierunku	2
Semestr dla kierunku	3
Liczba punktów ECTS z podziałem na kontaktowe/niekontaktowe	4 (2,5/1,5)
Nazwisko i imię osoby odpowiedzialnej - stopień naukowy	dr inż. Weronika Maślanko
Jednostka oferująca przedmiot	Katedra Etologii Zwierząt i Łowiectwa
Cel modułu	Celem przedmiotu jest umiejętne rozpoznawanie zagrożeń związanych z działalnością człowieka w różnych skalach: ekosystemu, krajobrazu oraz biosfery. Studenci uczą się o czynnikach, rodzajach i skutkach antropopresji związanej z gospodarczym wykorzystaniem środowiska przyrodniczego.
Efekty kształcenia – łączna liczba ECTS nie może przekroczyć dla modułu (4-8)	<p>Wiedza:</p> <p>W1. Student wymienia i charakteryzuje czynniki antropogeniczne oddziałujące na przyrodę.</p> <p>W2. Zna przestrzenny rozkład nasilenia zjawisk antropogenicznych na różnych poziomach, zarówno w kraju, jak i na świecie.</p> <p>W3. Zna sposoby łagodzenia konfliktów na styku człowiek-przyroda.</p> <p>Umiejętności:</p> <p>U1. Student potrafi ocenić stan degradacji antropogenicznej danego ekosystemu.</p> <p>U2. Potrafi rozwiązywać konflikty na styku człowiek-przyroda.</p> <p>Kompetencje społeczne:</p> <p>K1. Student jest świadomy zagrożeń dla przyrody wynikających z antropopresji.</p> <p>K2. Posiada znajomość działań zmierzających do ograniczenia skutków antropopresji w środowisku przyrodniczym.</p> <p>K3. Jest chętny do współpracy z odpowiednimi jednostkami odpowiedzialnymi za ochronę przyrody.</p>
Sposoby weryfikacji oraz formy dokumentowania osiągniętych efektów kształcenia	<p>Szczegółowe kryteria przy ocenie egzaminów i prac kontrolnych</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) student wykazuje dostateczny (3,0) stopień wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 51 do 60% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio, przy zaliczeniu częściowym – jego części), 2) student wykazuje dostateczny plus (3,5) stopień wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 61 do 70% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 3) student wykazuje dobry stopień (4,0) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 71 do 80% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 4) student wykazuje plus dobry stopień (4,5) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 81 do 90% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 5) student wykazuje bardzo dobry stopień (5,0) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje powyżej 91% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części) <p>W1,2,3, W1,2,3, U1,2, K1,2,3 – zaliczenie w postaci rozwiązania zadania i sformułowania wniosków.</p>
Wymagania wstępne i dodatkowe	Wiedza ogólna z dziedzin: ekologia, biologia, geografia.
Treści modułu kształcenia – zwrócić uwagę na ok. 100 słów.	Przedmiot dotyczy presji antropogenicznej oddziałującej na ekosystemy naturalne. Tematyka zajęć obejmuje m.in. wpływ wszelkich przekształceń antropogenicznych, degradacji ekosystemów, emisji zanieczyszczeń, oddziaływania infrastruktury liniowej na biotopy, migrację gatunków oraz śmiertelność zwierzęcy.

<p>Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe</p>	<p>Zalecana lista lektur:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Batur W. red. 2008. Katastrofy i zagrożenia we współczesnym świecie. Wyd. Naukowe PWN, Warszawa: 1-287. 2. Głowaciński Z., Okarma H., Pawłowski J., Solarz W. red. 2011. Gatunki obce w faunie Polski. Tom I. Przegląd i ocena stanu. Wyd. Instytutu Ochrony Przyrody PAN w Krakowie. 3. Głowaciński Z. red. 2011. Gatunki obce w faunie Polski. Tom II. Zagadnienia problemowe i syntezy. Wyd. Instytutu Ochrony Przyrody PAN w Krakowie. 4. Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R.W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H., Pilot M., Górny M., Kurek R.T., Ślusarczyk R. 2011. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża. 5. Kondracki J. red. 2013. Geografia regionalna Polski. Wyd.Naukowe PWN, Warszawa: 1-440. 6. Kurek R.T. red. 2008. Ochrona dziko żyjących zwierząt przy inwestycjach drogowych w Polsce. Stowarzyszenie Pracownia na rzecz Wszystkich Istot, Bystra: 1-106. 7. Lewandowski W., Kowalczyk R., Bienias S., Bernatek A., Jakiel M., Górny M., Kupczyk-Kuriata P., Bienias A., Duduś L., Gorczewski A., Podgórski T. red. 2015. Program Ochrony Północnego Korytarza Ekologicznego. WWF Polska, Warszawa: 1-148. 8. Mannion A.M. 2001. Zmiany środowiska Ziemi. Historia środowiska przyrodniczego i kulturowego. Wyd. Naukowe PWN, Warszawa: 1-450. 9. Misiółek A., Kowal E., Kucińska-Lanwójtowicz A. 2014. Ekologia. Wyd. Ekonomiczne S.A. 10. Pullin A.S. 2005. Biologiczne podstawy ochrony przyrody. Wyd. Naukowe PWN. 11. Richling A., Solon J. 2011. Ekologia krajobrazu. Wyd. Naukowe PWN. 12. Symonides E. 2014. Ochrona przyrody. Wyd. Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa. 13. Wnuk Z. red. 2010. Ekologia i ochrona środowiska. Wybrane zagadnienia. Wyd. Uniwersytetu Rzeszowskiego. 14. Wolski K., Szymura M., Gierula A. 2006. Wybrane zagadnienia z ekologii krajobrazu. Wyd. AR we Wrocławiu. <p>Lektury uzupełniające: Artykuły naukowe dotyczące problematyki antropopresji w przyrodzie.</p> <p>Strony internetowe: http://www.fao.org https://www.gov.pl/web/srodowisko https://www.gdos.gov.pl</p>																																																														
<p>Planowane formy/ działania/ metody dydaktyczne</p>	<p>Wykłady: w formie prezentacji multimedialnych.</p> <p>Ćwiczenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - omówienie przez prowadzącego tematyki bieżących ćwiczeń - praca w zespołach dwuosobowych - zapoznanie się z przykładami antropopresji w regionie zamieszkania studenta - dyskusja na temat konfliktów na styku człowiek-przyroda i sposobów ich łagodzenia. <p>Zaliczenie: w formie testu.</p>																																																														
<p>Bilans punktów ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="3" style="text-align: center;">KONTAKTOWE</th> </tr> <tr> <th></th> <th style="text-align: center;"><i>Godziny</i></th> <th style="text-align: center;"><i>ECTS</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>wykłady</td> <td style="text-align: center;">15</td> <td style="text-align: center;">0,6</td> </tr> <tr> <td>ćwiczenia</td> <td style="text-align: center;">29</td> <td style="text-align: center;">1,16</td> </tr> <tr> <td>konsultacje</td> <td style="text-align: center;">16</td> <td style="text-align: center;">0,64</td> </tr> <tr> <td>kolokwium z ćwiczeń</td> <td style="text-align: center;">1</td> <td style="text-align: center;">0,04</td> </tr> <tr> <td>Egzamin/egzamin poprawkowy</td> <td style="text-align: center;">1</td> <td style="text-align: center;">0,04</td> </tr> <tr> <td>RAZEM kontaktowe</td> <td style="text-align: center;">62</td> <td style="text-align: center;">2,5</td> </tr> <tr> <th colspan="3" style="text-align: center;">NIEKONTAKTOWE</th> </tr> <tr> <td>przygotowanie do ćwiczeń</td> <td style="text-align: center;">10</td> <td style="text-align: center;">0,4</td> </tr> <tr> <td>przygotowanie projektu</td> <td style="text-align: center;">10</td> <td style="text-align: center;">0,4</td> </tr> <tr> <td>studiowanie literatury</td> <td style="text-align: center;">8</td> <td style="text-align: center;">0,32</td> </tr> <tr> <td>przygotowanie do egzaminu</td> <td style="text-align: center;">10</td> <td style="text-align: center;">0,4</td> </tr> <tr> <td>RAZEM niekontaktowe/pkt ECTS</td> <td style="text-align: center;">38</td> <td style="text-align: center;">1,5</td> </tr> <tr> <td>Nakład pracy związany z zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich:</td> <td>udział w wykładach</td> <td style="text-align: center;">15</td> <td style="text-align: center;">0,6</td> </tr> <tr> <td></td> <td>udział w ćwiczeniach</td> <td style="text-align: center;">29</td> <td style="text-align: center;">1,16</td> </tr> <tr> <td></td> <td>konsultacje</td> <td style="text-align: center;">16</td> <td style="text-align: center;">0,64</td> </tr> <tr> <td></td> <td>kolokwium z ćwiczeń</td> <td style="text-align: center;">1</td> <td style="text-align: center;">0,04</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Egzamin/egzamin poprawkowy</td> <td style="text-align: center;">1</td> <td style="text-align: center;">0,04</td> </tr> </tbody> </table>	KONTAKTOWE				<i>Godziny</i>	<i>ECTS</i>	wykłady	15	0,6	ćwiczenia	29	1,16	konsultacje	16	0,64	kolokwium z ćwiczeń	1	0,04	Egzamin/egzamin poprawkowy	1	0,04	RAZEM kontaktowe	62	2,5	NIEKONTAKTOWE			przygotowanie do ćwiczeń	10	0,4	przygotowanie projektu	10	0,4	studiowanie literatury	8	0,32	przygotowanie do egzaminu	10	0,4	RAZEM niekontaktowe/pkt ECTS	38	1,5	Nakład pracy związany z zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich:	udział w wykładach	15	0,6		udział w ćwiczeniach	29	1,16		konsultacje	16	0,64		kolokwium z ćwiczeń	1	0,04		Egzamin/egzamin poprawkowy	1	0,04
KONTAKTOWE																																																															
	<i>Godziny</i>	<i>ECTS</i>																																																													
wykłady	15	0,6																																																													
ćwiczenia	29	1,16																																																													
konsultacje	16	0,64																																																													
kolokwium z ćwiczeń	1	0,04																																																													
Egzamin/egzamin poprawkowy	1	0,04																																																													
RAZEM kontaktowe	62	2,5																																																													
NIEKONTAKTOWE																																																															
przygotowanie do ćwiczeń	10	0,4																																																													
przygotowanie projektu	10	0,4																																																													
studiowanie literatury	8	0,32																																																													
przygotowanie do egzaminu	10	0,4																																																													
RAZEM niekontaktowe/pkt ECTS	38	1,5																																																													
Nakład pracy związany z zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich:	udział w wykładach	15	0,6																																																												
	udział w ćwiczeniach	29	1,16																																																												
	konsultacje	16	0,64																																																												
	kolokwium z ćwiczeń	1	0,04																																																												
	Egzamin/egzamin poprawkowy	1	0,04																																																												

	RAZEM z bezpośrednim udziałem nauczyciela	62	2,5	
Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym:	udział w ćwiczeniach	10	0,4	
	przygotowanie do ćwiczeń	15	0,60	
	udział w konsultacjach	12	0,48	
	pisemne zalecenie ćwiczeń	1	0,04	
	przygotowanie i udział w egzaminie	1	0,04	
	RAZEM o charakterze praktycznym	39	1,6	
	Wykłady:			h
	1.	Czym jest antropopresja? Definicja, czynniki i formy antropopresji, oddziaływania oraz skutki.		1
	2.3.	Relacja człowiek – przyroda: od zarania dziejów po współczesność.		2
	4.5.	Dlaczego gatunki obce i inwazyjne stanowią problem dla rodzimej fauny? Florystyczne, faunistyczne i siedliskowe zmiany antropogeniczne. Katastrofy antropogeniczne – rodzaje, zagrożenia, skutki oraz przeciwdziałanie.		2
	6.	Jakie były przyczyny wielkich ekstynkcji gatunków w dziejach Ziemi? Jakie są przyczyny nowożytnych ekstynkcji gatunków? Gatunki wymarłe i wymierające.		1
	7. 8.	Antropopresja a krajobraz: od krajobrazu pierwotnego po krajobraz kulturowy.		2
	9.	Problem migracji zwierząt wolno żyjących we współczesnym świecie. Znaczenie łączności systemów przyrodniczych dla gatunków.		1
	10.11.	Fragmentacja krajobrazu i jej antropogeniczne źródła oraz skutki. Wyspy i korytarze ekologiczne jako antidotum na przerwanie łączności. Bariery antropogeniczne. Współczesne metody badań.		2
	12.	Jak człowiek wpływa na atmosferę, hydrosferę i litosferę? Ocena skali oraz stopnia degradacji środowiska.		1
	13.	Miejskie wyspy ciepła.		1
	14.	Zasoby odnawialne i nieodnawialne. Alternatywne źródła energii.		1
	15.	Jak ograniczyć negatywny wpływ człowieka na środowisko?		1
	Ćwiczenia (L – laboratoryjne, A – audytoryjne, T – terenowe)			
		1.2.	Nielegalny handel gatunkami chronionymi.	4L
	3.4.	Inwestycje negatywnie oddziałujące na środowisko w regionie zamieszkania studenta.	4L	
	5.6.	Konflikt na styku: człowiek – środowisko przyrodnicze: scenariusz konfliktu zagrażającemu środowisku.	4L	
	7.	Jak przywracać walory przyrodnicze po zakończeniu działalności inwestycji?	2L	
Stopień osiągnięcia efektów kierunkowych:	BZ1_W08++ BZ1_U02++ BZ1_K03++ BZ1_W018+++ BZ1_U08+ BZ1_U08+++ BZ1_W21++ BZ1_U12+++			

